N°. 2955 — 1857.

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 5.00; voor de buitensteden *f* 6.00; *franko* door het geheele Rijk.
Brieven, *Gelden*, enz. FRANKO te adresseeren aan het Bureau dezer COURANT.

DINGSDAG 20 JANUARIJ.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen *f* 1.00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 19 Januarij.

Het *Zondagsblad* heeft eene rubriek, waarin onder den pretentieuzen titel van *opgevischt en uitgezocht*, wordt bij elkander [illegible] gerangschikt te kunnen worden [illegible] de paarlen, die men in goud vat, veeleer behoort tot de klasse van zaken, die in de fatsoenlijke wereld niet toegelaten en verworpen worden. Wij begrijpen waarlijk niet, hoe het *Zondagsblad* voor zulke onwaardigheden, die in de *Waakzaamheden* en de *Fakkels* op hare plaats [illegible] eene eereplaats over heeft, die de aandacht van den lezer inroept. Is dan de Dr. Simons-manie ook dermate in het *Zondagsblad* gevaren, dat de verblinding 't gezond verstand en de waarheid bant? Wij vreezen 't.

Na eene aanprijzing van eene dezer dagen verschenen brochure: *De ontknooping is nabij*, eene aanprijzing, die 3½ kolom druks beslaat, ten behoeve van een vlugschrift, dat van 't begin tot het einde allerlei dwaasheden verkondigt naar aanleiding van [illegible] en vervalschingen; na eene aanprijzing van zulk een libel komt achteraan een zoogenaamd overzigt der dagbladen, waarin op de trouwelooste wijze het beginsel van Fouché [illegible] gebragt, dat men slechts twee woorden schrifts noodig [illegible] te laten ophangen. Tegen zulke [illegible] wij moeten ons bepalen met er de aandacht op te vestigen.

Intusschen meenen we toch, om de polemiek te doen kennen, waarin het *Zondagsblad* zich beweegt, een voorbeeld te moeten aanhalen.

»Wij hebben geprotesteerd tegen den laster, in eenige binnenlandsche bladen opgenomen, dat de koningsmoorder Milano te Napels op de vreeselijkste wijze zou zijn gemarteld. [illegible] de monarchale beginselen ten onregt meent te verdedigen? Het blijft beweeren, dat de marteling heeft plaats gehad; en in plaats van eenig bewijs te leveren, dat het waarheid schrijft, voegt het er eene nieuwe lastering bij, als of de eene lastering de andere bevestigde.

Ziehier wat het schrijft:

»De *Tijd* ergert zich over de onnoozelheid der Neder-
»landsche bladen, (het *Handelsblad* zelfs medegerekend
»en dat *zelfs* kostte de *Tijd* iets) die gelooven, dat men
»te Napels nog iemand *martelt*. 't Is ook al te gek dit te
»denken. Waar een inspecteur eener gevangenis aan ge-
»vangenen op eigen gezag en als 't ware, tot eenig tijd-
»verdrijf, elk ongeveer stokslagen laat toedienen. En er
»waren onder die lieden, die *voelden* dat zij werden mis-
»handeld, zonder te *weten* waarvoor zij waren gearresteerd!
»Neen, in zulk een land *martelt* men niet."

Napels is alzoo een land, waar de direkteur eener gevangenis tot *tijdverdrijf*, gevangenen, die zelfs niet weten, waarom zij in hechtenis zijn genomen, stokslagen laat toedienen; en daarom is Milano op de pijnbank uitgestrekt geweest en daarom is hij vreeselijk gemarteld!

Blijkbaar vergist zich het *Zondagsblad*. 't Is onlangs in Engeland gebeurd, dat er in eene gevangenis voor vrouwelijke [illegible], jeugdige vrouwen tot tijdverdrijf der opzigters [illegible]. En die baldadigheid, waarover een groot deel van Engeland zich heeft geërgerd, is door den engelschen regter niet kunnen worden gestraft. Zelfs de administratie is niet bij magte geweest, om de schuldigen van hunne bediening te ontzetten. De kommissie van toezigt is zelfs onwillig geweest om eenigen maatregel te nemen tot voorkoming van zulke veroordeelenswaardige onbehoorlijkheden.

Is het dat feit 'twelk het *Zondagsblad* op de rekening van Napels schrijft, of heeft het zijne beschuldiging ontleend aan een libel van den heer Gladstone? Het had dan de wederlegging kunnen en moeten lezen, die daarvan gegeven is te Parijs door den heer Jules Gondon, die niet eene enkele beschuldiging van den heer Gladstone heeft laten staan, en die door dezen heer Gladstone niet is kunnen worden beantwoord. Intusschen, diezelfde heer Gladstone, die zooveel ijver heeft getoond, om de pijnbanken van Napels, die er niet zijn, aan de verontwaardiging van Engeland en van de wereld prijs te geven, heeft, gelijk het *Zondagsblad*, een eerbiedig stilzwijgen in acht genomen, over de pijnbanken, die Engeland in zijne indische bezittingen heeft ingevoerd om ze als gewoon middel bij de inning van belastingen te gebruiken.

Maar wat daarvan ook zij, met eene nieuwe beschuldiging aan te voeren heeft het *Zondagsblad* niet bewezen, dat Milano vreeselijk is gemarteld geworden. En dat toch moest het bewijzen, als het den Koning van Napels of zijn goevernement [illegible] de blaam, dat de koningsmoorder Milano, behalve de doodstraf nog de pijnbank heeft doorgestaan.

Maar dat bewijs was niet te leveren. Het monarchale nederlandsche blad treedt in de rij der revolutionnaire organen, die er belang bij hebben om van Milano een slagtoffer te maken van de monarchie, om de misdaad van den koningsmoord te verkleinen, en zooveel mogelijk te verontschuldigen. Tot die taak leent zich het *Zondagsblad*, niet uit sympathie voor den koningsmoord, dien het ongetwijfeld verfoeit, maar uit blinde vooringenomenheid tegen den Koning, die katholiek is. Daar zit het euvel. Ware hij protestant, al hadde hij de pijnbank in gebruik, men zou er niet, of zoo weinig mogelijk van spreken, gelijk men de engelsche pijnbank, niet tegen koningsmoorders, maar tegen onwillige of zelfs onvermogende belastingschuldigen gebezigd, niet of slechts in 't voorbijgaande vermeldt, om er nooit meer op terug te komen.

Maar den Koning van Napels zal men [illegible] toedichten, [illegible] is gebezigd.

Wat is het geval van Milano geweest? De procedure van den koningsmoordenaar is te publiek behandeld, dan dat er eenige schijn kan zijn van de beschuldiging, dat de pijnbank is gebezigd. Het hof van Napels heeft aan al de diplomatieke agenten der vreemde mogendheden de gelegenheid verschaft om de procedure te volgen. En het is bekend, dat zij er gebruik van gemaakt hebben. Is dat feit niet voldoende om de beschuldiging te logenstraffen? Milano heeft daarenboven na zijne ter dood veroordeeling een schriftelijk eigenhandig testament gemaakt, eigenhandige brieven geschreven aan personen, waarvan hij afscheid wilde nemen; hij is te voet naar de strafplaats gegaan, ten aanschouwe van eene ontelbare menigte volks. Zijn dat daden van iemand, die *vreeselijk* op de pijnbank is gemarteld?

Het zou kunnen zijn, dat met de vreeselijke marteling, waarvan spraak is, de vreeselijke marteling bedoeld is, die, blijkens professor Lauts, onze minister van Binnenl. Zaken voor de Tweede Kamer heeft doorgestaan. Als dat het geval is, dan hebben wij niets te zeggen, dan dat men ons behoorde te waarschuwen, hoe men hier bij Milano niet bedeeld heeft de marteling der pijnbanken, die Engeland in Indië bezigt ten dienste der belastingschuldigen; maar de marteling der pijnbank van een openbare diskussie, waarin men zich niet weet te verantwoorden. Want dan krijgt de zaak een ander aanzien, en wij zullen gaarne ons protest intrekken.

Men schrijft uit Londen aan de *Amst. Cour*:

»De onlangs gehouden vergadering van zonder werk zijnde handwerkslieden geeft heden aan den *Times* een droevig artikel over de bestaande armoede en ellende in de pen. Bij de lezing dient te worden in acht genomen dat er in Engeland geene diakoniën bestaan. »Waarom," zoo begint genoemd blad, »zouden wij aarzelen het te bekennen? Er is groote armoede in den lande. Tien duizend mannen vergaderden onlangs op de verlatene Smithfieldmarkt ten einde hunne behoeften aan werk openbaar te maken. Overal op het land ontmoet men fiksche, brave, eenvoudige kerels met de gewone klagte van »honger en geen geld." De opzigters der armenwet (de armen worden zonder onderscheid opgenomen in de werkhuizen van het kerspel, in gezelschap van gespuis en vagebonden) en de overbeden manoeuvreren wederkeerig, de eersten om de gevangenissen te vullen met wederspannigen tegen hun gezag, de laatsten met het vaste besluit om koningin Victoriaas gevangenhuizen, en het eenmaal roemrijke stelsel van kriminele regtspleging, niet te verlagen tot bloote werktuigen voor de tucht in de werkhuizen." Na eene menigte oorzaken der bestaande ellende opgenoemd te hebben, vraagt de *Times*: »Wat staat er dan te doen?" Niets, antwoordt de onverbiddelijke staatshuishoudkunde. Dit *niets*, betoogt het blad, bestaat in een lijdelijk toezien, tot dat de armoede na veel lijden, wrevel, tegenstand enz. overgaat in misdaad en de ellendige rijp is voor de gevangenis. Dat in dit opzigt geene kosten gespaard worden, schijnt te blijken uit de sommen die besteed worden aan de geregtshoven, zijnde £ 754,931 (9 millioen holl.), aan de vervolgingen door politie als anderzins, zijnde £ 1,012,582, aan verbetering of straffen £ 1,424,907; beloopende te zamen £ 3,192,420, of bijna veertig millioen holl. Als middel tegen het vereenigde euvel van armoede en misdaad, wordt aanbevolen, de overtredingen in de werk- of armenhuizen niet te straffen met opsluiting in kriminele gevangenissen, en, dat de armen zoo wel als de ontslagen gevangenen minder moeijelijkheid moeten ondervinden in het verkrijgen van onderstand; doch hoe dit te verrigten zal zijn wordt niet gezegd. Opmerkelijk is de veroordeeling door den *Times* van het bestaande armenstelsel, dat eerst zoo geroemd werd als een middel om de armen zoo veel goedkooper te onderhouden, en den Staat van alle kosten te ontheffen, gelijk het blad aanmerkt. »Beide deze beloften," gaat de *Times* voort, »zijn op eene ongeregelde en onverwachte wijze klaarblijkelijk verijdeld geworden. Het onderhoud der armen geschiedt nu door middel der gevangenissen, die met half van gebrek omgekomen arbeidslieden en met onwillige armen gevuld zijn. Zij vragen om werk tegen 10 sh. of daaromtrent per week en worden geweigerd. Dientengevolge »kwalificeren" zij zich, zoo als de uitdrukking is, of begaan de eene of andere overtreding, worden in een warme cel geplaatst, ontvangen voedsel en kleeding tot de lente, wanneer zij, [illegible] bewaarders, weder vertrekken, terwijl beide verre zijn van verbeterd." — De tooneelen die somtijds het oog des voorbijgangers trekken, bewijzen maar al te dikwijls het gebrekkige van het in werking zijnde armenstelsel. Zondag avond l. l. b. v. zat eene vrouw, van smart krimpende, voor een der armenhuizen nabij Charing Cross. — »Wat deert u?" — »Ik ben eensklaps ongesteld geworden, heb gescheld, doch men weigert mij in te nemen." Twee policiedienaars, die zich op een kleinen afstand bevonden, verzocht zijnde om den noodigen bijstand te verleenen, antwoordden: »Dat is onze wijk niet; er zitten alle avonden troepen van vrouwvolk die niet mogen of kunnen opgenomen worden; schel zelf eens aan; men laat iemand meestal binnen, indien een heer aan de schel trekt." Met dat al is het niet te ontkennen dat het kwaad, waarover men zich beklaagt, voortspruit uit den bedroevenden zedelijken toestand der lagere volksklasse en vooral der armen. Zoolang daarin, bij de ontzettende bevolking van Londen, geene verandering komt, is er eerder vererging dan verbetering te voorzien. Er wordt veel en dikwijls gegeven, doch zonder eenige kennis *van* en zonder eenige belangstelling *in* den oorsprong der armoede, de verpligtingen welke verzuimd zijn en worden en vooral zonder eenige poging om den besten weg te zoeken, waarop een verarmd man of huisgezin zelf zich kan herstellen, en niet alleen voedsel maar ook geestkracht herwinnen. Dus doende gaat veel verloren en in menig geval heeft de verleende onderstand niets anders ten gevolge dan de verdrukking, zoo niet de aanmoediging om in dezelfde misslagen, in hetzelfde kwaad te vervallen, hetwelk de bron der ellende was, doch waarmede de gever nimmer bekend gemaakt werd en die hij ook nimmer zocht te ontdekken. Misbruik van gaven is dus aan de orde van den dag, en het kwaad wordt zeer dikwijls gevoed bij de gemoedelijke dwaling het goede te hebben bevorderd."

In ons Nommer van Zaturdag hebben wij, op gezag van de *Indépendance* en op dat van een telegrafische dépêche in het *Handelsblad*, medegedeeld, dat Mgr. de Salinis, Aartsbisschop van Auch, tot Aartsbisschop van Parijs is benoemd. Thans zegt de parijsche korrespondent van eerstgenoemd blad, dat hij een vergissing begaan heeft, dat Mgr. de Salinis niet benoemd is, en dat de Kardinaal-Aartsbisschop van Tours, Mgr. Morlot, op dit oogenblik de meeste kans heeft om den ledig staanden zetel te bekleeden, hoewel deze prelaat, die zich te Rome bevindt, reeds twee malen die benoeming geweigerd heeft.

De *Echo Universel* behelst heden het volgende berigt:
Het goevernement van het groot-hertogdom Luxemburg

heeft de regeering de invoering verboden van den *Echo Universel* van 11 Januarij, waarin eenige aan de *Amsterdamsche Courant* ontleende bijzonderheden voorkomen, betreffende de stappen bij de groote mogendheden gedaan tegen de jongste in het groot-hertogdom tot stand gekomen maatregelen. Dit feit kan tot bewijs strekken van de vrijheid die de ingezetenen van Luxemburg nog genieten."

Men verneemt dat, ten gevolge schikkingen met de hollandsche Regering, ons goevernement te Batavia een konsulaat opgerigt en tot konsul aldaar benoemd heeft hij, die tegenwoordig konsul-generaal te Manilla is.

Heden wordt met gebruikelijke plegtigheden de 62ste verjaardag gevierd van H. M. de Koningin-weduwe.

De Koning van Pruissen heeft den graaf van Randwijck, grootmeester van het huis der Koningin, den staatsraad von Weckherlin, sekretaris van H. M., en den heer mr. W. F. Rochussen, sekretaris bij de nederlandsche legatie te Berlijn, respektievelijk tot ridders der 1e, 2e en 4e kl. der orde van den Rooden Adelaar benoemd.

Uit Luxemburg wordt gemeld, dat de uitgever van den *Courrier du Grand-Duché du Luxembourg*, ter zake van het openbaar maken eens artikels, waarin, volgens de uitspraak der regtbank, de koning-groothertog aangevallen wordt, bij verstek tot twee jaren gevangenisstraf is veroordeeld.

Een gewoon uurwerk slaat of tikt in het uur 17,160 maal, of in het jaar (op 365 dagen en 6 uren gerekend) 150,424,560 maal. Het uurwerk is van hard metaal gemaakt, maar er bestaat iets, dat op verre na zoo hard niet is als metaal en toch 5000 maal in het uur, 120,000 maal per dag en 43,830,630 maal in het jaar slaat. Menigmaal, hoewel dan ook zeldzaam, houdt dit ding 100 jaar stand en dan heeft het meer dan 4300 millioen geslagen. Dit kleine, weeke ding, hetwelk zoo vele slagen uithoudt, draagt ieder in zich zelven rond, namelijk het hart. (*H.*)

Het departement van Finantiën deelt het volgende overzigt mede van de opbrengst der middelen over de twaalf maanden van 1856, in vergelijking met die over hetzelfde tijdvak van het vorige jaar:

Direkte belastingen: 1856 *f* 19,635,818,35; 1855 *f* 19,413,450,91; *In- en uitgaande regten en scheepvaartregten*: 1856 *f* 4,245,727,02½; 1855 *f* 3,862,575.13½. *Accynsen*: 1856 *f* 16,894,749.59; 1855 *f* 16,489,846.06½. *Waarb. en belasting der gouden en zilveren werken*: 1856 *f* 266,271.12; 1855 *f* 244,945.16½. *Indirekte belastingen*: 1856 *f* 12,564,859.01; 1855 *f* 12,349,241.42½. *Opbrengst der posterijen*: 1856 *f* 1,637,847.74½; 1855 *f* 1,519,058.02. *Opbrengst der Staats-loterij*: 1856 *f* 411,202.00; 1855 *f* 414,252.50. Totaal-generaal 1856 *f* [illegible] 474.84; 1855 *f* 54,293,369.19.

Nota. Over 1856 worden van den wijn en de gouden en zilveren werken 6 opcenten, en van het binnen- en buitenlandsch gedistilleerd en de vervoerbilletten 12 opcenten meer geheven dan in 1855.

De opbrengst over de twaalf maanden van 1855 heeft, met inbegrip van het tonnengeld en het gemaal, bedragen *f* 59,233,073.34½.

Te Neerritter is door twee landloopers een diefstal in de katholieke kerk beproefd, doch gelukkig verijdeld.

Z. M. heeft W. Badon Ghijben, J. A. Kool en mr. H. F. baron van Zuylen van Nyevelt vergunning verleend tot het aannemen der onderscheidingsteekenen van ridder der Leopoldsorde, aan ieder hunner door den Koning der Belgen geschonken.

'sGRAVENHAGE, 18 Jan. H. M. de Koningin-Moeder heeft eergisteren avond bij HD. ontvangen Z. Exc. den minister van Staat baron van Hall.

— HH. KK. HH. de prins en prinses Hendrik worden heden avond van Luxemburg in deze rezidentie terug verwacht.

— Volgens berigt van den kommissaris van politie te Nijmegen, is op 1 Jan. jl. een brief van daar verzonden aan het adres van mejufvrouw de wed. R. Jongkees te Heliler, inhoudende 2 muntbilletten, beiden van *f* 10, gemerkt J. A. n°. 746 en H. L. n°. 91, welke brief aan het adres niet ontvangen is. De kommissaris van policie voornoemd, verzoekt opsporing, aanhouding en berigt.

— Men verneemt, dat den 4 Febr. jl. voor den Hoogen Raad der Nederlanden zal worden behandeld het beroep in kassatie, ingesteld door den kapellaan Te Vaarwerk, tegen het arrest van het Prov. geregtshof van Gelderland, van 18 Dec. jl., waarbij bevestigd is het vonnis van de arr. regtbank te Arnhem, van 16 Oktober jl. Bij dat vonnis wordt de kapellaan verklaard, dat hij gehandeld heeft in strijd met de wet. De heer Mr. L. Metman zal de middelen van kassatie voor den veroordeelde uiteenzetten.

— Men verneemt, dat de onderscheiden leden van het Koninklijk Huis, elk voor zich, hebben ingeteekend voor het nationaal gedenkteeken ter eere van Tollens en alzoo ten deze weder een loffelijk voorbeeld ter navolging hebben gegeven.

— H. M. de Koningin heeft heden morgen voor de eerste maal na HD. ongesteldheid, de godsdienstoefening in de waalsche kerk bijgewoond onder het gehoor van den Wel-Eerw. Heer D°. Zubli, predikant te Delft.

'sHERTOGENBOSCH, 16 Jan. Heden is alhier, van wege het depart. van Binnenl. Zaken aanbesteed: 1°. De afgraving van rijksgronden, uitmakende het buitengedeelte van den oostelijken opslag, gelegen in de strekking der rivier de Nieuwe Merwede, onder Werkendam; aangenomen door C. Bot te Sliedrecht, voor *f* 15,280, 2°. Het onderhoud tot ultimo Dec. 1859 der rijkshaven en rivierwerken aan den Moerdijk en de Noodhaven aldaar; aannemer door J. Spruijt te Klundert, voor *f* 22,600.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 17 Jan. Heden is het ontzettende drama, dat aller gemoederen met afgrijzen en walging vervult, voortgezet. Er is slechts één kreet, één diepe kreet van onbeschrijfelijke schrik en afschuw over het ijsselijke tafereel, dat voor het hof van assises werd afgespeeld, en waar men een verscheurend gedierte in menschelijke gedaante op de bank der beschuldigden meende te ontwaren.

Het proces van den moordenaar Verger is heden ten 10 ure begonnen. De geregtszaal is volgestampt met nieuwsgierigen. Men merkt onder de aanwezigen den prins Murat, den turkschen gezant, verscheidene hooge staatsen hofbeambten op, en, wat hier nimmer mag ontbreken, ook niet bij zulke afzigtelijke schouwspelen als dit, een aantal sierlijk gekleede dames, waaronder meerdere bekende tooneelspeelsters, die met zeker welbehagen haar rijke toiletten ten toon spreidden.

De beschuldigde, door twee geregtsdienaren vooraf gegaan, treedt ten 9½ ure de zaal binnen. Zijn voorkomen is geheel anders dan men het zich had voorgesteld. Hij is een kleine tengere man, met zeer bleek en mager aangezigt, waarop niet anders te lezen staat dan de onverstoorbaarste kalmte; een zekere zachtheid en toch loosheid zijn de meest karakteristieke teekenen van zijne fyzionomie. Hij is in het zwart gekleed en heeft witte katoenen handschoenen aan.

De bewijsstukken van de misdaad liggen in een wit laken gewikkeld, op de tafel. Aan dit kleedingstuk, mes, de stool, het koorhemd, enz. kleeft het bloed nog van het edel slagtoffer. Het hart knelt zich toe bij den aanblik van deze bloedige getuigenissen.

De beschuldigde zegt een lijst van 60 getuigen te hebben overgelegd en dat de prokureur-generaal geweigerd heeft hem te dagvaarden. Deze antwoordt, dat de opgeroepen getuigen met de gepleegde misdaad niet in verband staan, en dat het medewerken tot de schandelijkste kunstgrepen zou wezen om aan het verlangen van Verger te voldoen. Verger, die bij den aanvang der debatten een soort van preek gehouden had, waarin hij eenige liefderijke woorden uit het Evangelie aanhaalde, geraakt op dit antwoord van den prezident in koortsachtige woede en is slechts met geweld tot bedaren te brengen. Het hof verwijdert zich eenige oogenblikken en geeft toen het besluit, dat de getuigen niet zullen worden opgeroepen.

Het getuigenverhoor neemt daarop een aanvang. Het eerst verschijnen de policie-agent, die Verger gevat heeft in de Kerk, de stoelenzetster, de messenmaker, die hem den dolk geleverd heeft, de abt Haniele, pastoor van St. Severin, de heer Legentil een partikulier, door den Bisschop van Meaux belast om Verger na de interdiktie gelden te doen toekomen en goeden raad te geven. Deze getuigen verhalen vele bijzonderheden uit het vroeger leven van Verger en over den moordaanslag, die men reeds kent. De beschuldigde valt hen telkens met hevige uitroepen en scheldwoorden in de rede, en verzet zich telkenmale tegen hun vertrek. Hij vaart ook, naar aanleiding van een proces, dat te Meaux tegen een giftmengster heeft plaats gehad, hevig uit tegen de Justitie, en op de aanmerking des voorzitters dat hij zwijgen moet geduren de debatten, roept hij uit: »dan wil ik nog liever onder de guillotine."

Daarna wordt de vikaris-generaal Bautain gehoord, die verhaalt, dat Mgr. Sibour voor Verger aan den Bisschop van Meaux een verligting van straf gevraagd heeft; deze getuige wordt door den beschuldigde met de woorden: »gij zijt een booswicht, een schurk," in de rede gevallen; op nieuw wordt hem het zwijgen opgelegd.

Eenige oogenblikken later legt de beschuldigde de verklaring af, dat hij tot het uiterste gedreven, door hetgeen hij de parijsche inkwizitie noemt, en sedert tien maanden zonder traktement, zich-zelven had afgevraagd: »Zal ik mij dooden?" of »zal ik mij wreken? Ik besloot tot het laatste, zoo ging hij voort, en onderrigte ieder van mijn voornemen. Ik schreef aan den regtbank, aan de policie, aan elkeen dat ik mij wilde wreken en mij zou wreken. Ik heb tot het hoofd van het eerste policiebureau gezegd dat ik den Aartsbisschop van Parijs wilde vermoorden. Ik zeide: neem mij in hechtenis en men heeft mij vrijgelaten. Ik heb van mijn vrijheid gebruik gemaakt."

De prezident, hevig getroffen door deze taal, zegt: »Mijnheeren de gezworenen, hebt medelijden met dezen rampzalige, hij raaskalt...." »Leugen! leugen!" roept Verger uit, »o Christus! Gij hoort het...."

Nu worden verschillende geestelijken gehoord, die allen met Verger in betrekking hebben gestaan. Uit hun getuigenissen blijkt geheel het woeste, opgewonden en valsche karakter van den beschuldigde. Verschillende personen, die hem met hunne voorspraak, met geldelijke ondersteuning, met allerlei diensten aan zich verpligt hebben, zijn door hem met den zwartsten ondank beloond. Uit de depozitie van den heer Montandan, protestantsch predikant, blijkt dat Verger tot het Protestantismus wilde overgaan, doch dat de predikant hem deed opmerken, dat ongenoegen met zijn oversten geen reden kon daarstellen om van geloof te veranderen, en hij hem dien ten gevolge had afgewezen. De heer Simon, kapellaan aan de kerk van St. Germain l'auxerrois, die hem allerlei goedheid bewezen heeft, is door Verger op de laagste wijze beleedigd, terwijl hij tegen den pastoor dier gemeente zulke afschuwelijke lastertaal uitbraakte, dat de prezident hem nogmaals tot zwijgen moest dwingen. Verger geraakt op nieuw in een toestand van razernij en blijft de volgende getuigen en de regtbank met raauwe stem uitjouwen. »Ik wil naar de guillotine, vervloeking! ik wil naar de guillotine!" brulde hij.

De prezident schorst de zitting.

»Volk verdedig mij!" roept Verger uit en [illegible] sluipmoordenaar, ellendeling, lasteraar!

Verger wordt met geweld uit de zaal gevoerd; hij blijft schelden en met de vuist dreigen. De aandoening en afschuw, die onder het publiek heerschen zijn onbeschrijfelijk.

Ten twee ure wordt de zitting hervat; de beschuldigde erkent, dat hij den 26 Dec. het vaste voornemen had om den Aartsbisschop te vermoorden, daar deze geweigerd had het interdikt op te heffen.

De daaropvolgende getuigen deelen bijzonderheden over den moord, die alle bekend zijn.

De heer Lasègue, professor in de geneeskunst, getuigt dat hij Verger gezien had in de Madeleine-kerk met een plakkaat op de borst, waarop stond: »Ik sterf van hongersnood, onthoudt mij het voedsel; ik lijd koude en zij hebben mij niet gekleed." [illegible] derhoud met hem gehad en verklaart, dat hij hem voor een gevaarlijk mensch, maar niet voor krankzinnig hield. Verger had aan den professor gezegd als verdediger van de goddelijke regtvaardigheid te willen optreden.

De prokureur-generaal begint zijn requizitoir met de woorden, dat de regters zelven geen meester zijn van hun aandoeningen, en dat de walging hen op de lippen komt bij zulk een tegenstander.

»Juist, tegenstander! tegenstander!" schreeuwde Verger, ik ontneem u het woord, ik wil niet dat gij voortgaat!" Het hof besluit de zitting voort te zetten zonder den beschuldigde, die wordt weggebragt. De prokureur-generaal zegt het volgende:

»Wat ieder op dit oogenblik gevoelt, is de wensch om dit tooneel vol ergernis en smart te zien eindigen. Wij zullen niet spreken. Mijn stilzwijgen zal althans het voordeel hebben van een der gebruiken van de Justitie ter zijde te laten, waarin de beschuldigde een voldoening voor zijn hoogmoed zoekt. Zouden wij het bewijs moeten leveren dat Verger niet krankzinnig was? Hij heeft het zelf onbeschaamd erkend. Hij is een door de hel uitgebraakt monster, wiens leven een lange leerschool van ondeugd was. Het is aan u, mijn heeren de gezworenen, om er over te oordeelen, of hij met voorbedachten rade heeft gehandeld. Het is de Kerk, het is de Maatschappij die hij heeft willen treffen in den persoon des Aartsbisschops. Nooit zal de boete zulk een gruwel evenaren.

»Dat hij dan het schavot beklimme, waardoor hij den vermaardheid heeft gewenscht, en zoo hij daar ten laatste male het volk durft ondervragen, zal het volk even als straks hem antwoorden: Sluipmoordenaar! sluipmoordenaar!"

De advokaat van den beschuldigde, de heer Nogent-Saint-Laurens, weet in het belang van zijn kliënt niet beter te doen dan diens krankzinnigheid te bepleiten. Die krankzinnigheid, zegt hij, blijkt uit alles, uit zijn antwoorden voor het hof, uit den uitroep: »geen godinnen", uit zijn geheele houding en raadselachtig gedrag. De advokaat dringt er op aan dat dit vraagstuk worde onderzocht. Verger is geen mensch, maar een verscheurend gedierte, niet wetende wat het doet.

Het hof en de jury vereenigen zich met deze zienswijze niet en veroordeelen Verger tot de doodstraf.

Van alles wat bekend is geraakt uit het vroeger leven van Verger, is er misschien geen voorval dat beter de drijfveeren verklaart, die 's moordenaars hand hebben bestierd, dan hetgeen verhaald wordt over een bezoek door Verger eenigen tijd geleden afgelegd.

In December had hij zich naar een trappisten-klooster begeven en daar onderzoek gedaan, zonder dat men raden kon waarom, welke stappen een priester zou moeten doen om in de kapel van het vatikaan de H. Mis op te dragen. Men begreep niets van de strekking dezer vraag, maar men spiegelde hem de groote moeijelijkheden af die zoodanig plan medebragt. Is het ter oorzake van deze bezwaren of wel omdat hij zich het noodige geld niet wist te verschaffen, dat Verger van het voornemen afstand had gedaan om zijn heiligschennende hand aan den Paus te slaan, zooals men veronderstelt dat hij wilde doen, ten einde den Opperpriester, die het leerstuk der Onbevlekte Ontvangenis uitsprak te vermoorden in plaats van zijn moordzucht op den parijschen Aartsbisschop te koelen. Erostratus brandde, om zich een naam te maken, den tempel van Diana te Epheze af, waar later het leerstuk dat Maria altijd maagd gebleven is, afgekondigd is. Zou Verger zich een naam hebben willen maken om, uit haat tegen het dogma der Onbevlekte Ontvangenis, den Aartsbisschop te vermoorden?

Diezelfde haat kan nog blijken uit een brief door Verger aan den redakteur van den »Rozenstruik van Maria", een klein godsdienstig blaadje, heeft geschreven. Die brief draagt de dagteekening van 26 November, en laat reeds zien, welke gruwelijke voornemens Verger koesterde tegen hetgeen hij het Mariïsme noemt. De brief is geteekend: »de abt Verger, buiten het hart van Maria." De woede, die hij daarin ten toon spreidt, grenst aan razernij.

ENGELAND.

LONDEN, 17 Jan. De nieuw benoemde gezant bij de Vereenigde Staten, Lord Napier, zal binnen ongeveer drie weken naar Amerika vertrekken.

— De *Saturday-Review*, een protestantsch weekblad, geeft in zijn Nommer van 10 dezer, de volgende ten deele nog onbekende, bijzonderheden over Verger:

»Daar wij gelegenheid hebben gehad om de geheime gedachten van den moordenaar over zich-zelven te kennen, door een vertrouwelijken brief, welken hij 30 December ll. aan een bekende in Engeland geschreven had, zullen wij dezen brief ontleden.... Deze man kon niet besluiten te leven, zonder opzien te baren... Hij zegt in dien brief: »Ik ben geschapen om te protesteren, omdat ik de eerste ben geweest die in Frankrijk [illegible] tegen het leerstuk van de Onbevlekte Ontvangenis gepreekt heeft..." Hij geeft voorts zijn oogmerk te kennen om naar Engeland te gaan en daar zijn werk te voltooijen. Hij beroept zich op den afkeer, dien de Engelschen tegen dit leerstuk gevoelen, en vraagt hulp om eenige anti-papistische, maar evenwel evangelisch-apostolische, maar niet roomsche leerbegrippen te doen drukken, waarvan hij de schrijver is.

[illegible] Canton van 24 November. Het is waarschijnlijk dat het antwoord van den onderkoning Yeh, op de dépêche van den [amerikaan]schen kommodore niet voldoende is geweest, aangezien wij met de laatste mail vernemen, dat de forten aan den ingang der rivier vernield werden. Gedurende deze operatiën hadden de Amerikanen slechts een doode en drie of vier gekwetsten. De Chineezen namen de vlugt. Daarna vermeesterden de Amerikanen nog twee forten; 165 kanonnen werden onbruikbaar gemaakt.

Men dacht dat de Amerikanen na deze demonstratiën den uitslag der handelingen van den admiraal Seymour zouden afwachten; de fransche vlootvoogd had van zijn kant zijne schepen teruggetrokken, en was naar men verzekerde in het bezit van de forten Leptat, aan een der armen der rivier gelegen, waar hij zich voorstelde zich staande te houden, tot de schikking van eenige hangende quæstiën. De vlootvoogd hield zich bezig de buitenlandsche faktoryen te versterken.

Er was sprake van het aanleggen van een bedekten weg van de engelsche faktorij tot aan het zuidwestelijke gedeelte der stad. De Franschen en Amerikanen, die zich van Canton hadden teruggetrokken, waren door eene voldoende strijdmagt der Engelschen vervangen.

Men verzekert, dat zich onder de Chineezen, die de forten verdedigd hebben, Europeanen hebben bevonden, die het geschut bestuurden, zoodat voor een gedeelte daaraan hunne hardnekkige verdediging toegeschreven moet worden. Onder anderen moet onder hen een deserteur der *Salamandre* geweest zijn.

DUITSCHLAND.

BERLIJN, 18 Jan. Uit Bern schrijft men, dat aldaar in den avond van den 14den eene voorbereidende vergadering van de leden der beide kamers van de bondsvergadering plaats had, waarin de hartstogtelijke stemming, welke bij sommige leden heerschte, eenigzins bekoeld is; de mededeelingen van dr. Kern hadden vele bezwaren uit den weg geruimd; vooral maakte grooten indruk dat deel der mededeeling, waarin gemeld werd, dat Keizer Napoleon met grooten nadruk had verklaard, dat hij, wanneer de volledige onafhankelijkheid van Neufchâtel door den Koning van Pruissen niet erkend werd na de vrijlating der gevangenen, deze zaak als zijne eigene zoude beschouwen en met alle magt zich aan de zijde van Zwitserland zoude scharen. Hierdoor kwam het, dat de zitting van den nationalen raad van den 15den buiten verwachting rustig en bevredigend was, hetgeen ook voor een groot gedeelte aan de bekwame wijze, waarop Dr. Escher verslag uitbragt, was toe te schrijven. Na het nemen van het bekende besluit in die zitting, voor hetwelk 91 stemmen waren, terwijl er zich slechts 14 tegen verklaarden, riep eene stem uit de toehoorders: »dit besluit is een schandvlek in de zwitsersche geschiedenis." De man, die dezen uitroep deed, en een ander, die uitriep; »nu is Zwitserland eene provincie van Frankrijk," werden dadelijk door de politie in hechtenis genomen.

Ook de stendenraad keurde in zijne zitting van gisteren met 34 stemmen het door den nationalen raad aangenomen voorstel goed. De heeren J. Fazy en K. Vogt zagen hun voorstel verwerpen, om de beslissing eene maand uit te stellen.

Na de zitting van den stendenraad van den 16n werd de bondsvergadering dadelijk verdaagd.

— De royalistische gevangenen te Neufchatel zijn ontontslagen en hebben reeds hunne reispassen ontvangen. Onder eskorte zullen zij naar de fransche grenzen worden gebragt. Waarschijnlijk begeeft de heer de Pourtalès-Steiger zich voorloopig naar Rome. Spoedig wordt eene nieuwe bijeenroeping van de bondsvergadering te gemoet gezien. In Zwitserland heerscht bij voortduring eene groote gisting.

STADSNIEUWS.

In de 231ste Staats-Loterij zijn in de 5e Klasse bij de 1e trekking prijzen van ƒ1000 of daarboven te beurt gevallen aan N°. 13308 ƒ10,000, N°. 19771 ƒ1000.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 19 Januarij.

BEVALLEN (13 Jan.): A. J. Schmidt, geb. Trim, Z. — (15 Jan.): A. M. L. Lesturgeon, geb. Hamel, dooden Z.

OVERLEDEN. (13 Jan.): B. Smulling, 34 j. — (14 Jan.): (14 Jan): J. H. Ruskamp, 32 j.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

		16 JAN. 4½ u. gebl.		17 JAN. 4½ u. gebl.	
Nederl., Werkel. Schuld a 2½ pCt.		63¾	63⅞	[illegible]	
Dito Dito [illegible]		[illegible]	75⅞	75[illegible]	
Dito Dito [illegible]		94[illegible]	94[illegible]	94⅞	
Overzeesche Bezittingen	4				
Amortis.-Syndik.	3½	90⅝	90⅝		
Actien Ned. Bank	4	155			
Handel-Maatschappij	4½		133	133½	
Maatschappij van Weld.	4				
Oblig. Rijn-Spoorw.	4½				
Holl. Spoorw.-M.					
Obligatiën		[illegible]			
Belgie [illegible]	2½				
Dito bij *Rothschild*	2½	52⅛			
Frankrijk, Obligatiën	3				
Spanje, Onbep. Stukken	1¼	23¼	23¼	23$\frac{7}{16}$	23$\frac{7}{16}$
Dito	3	40$\frac{9}{16}$	40⅝		
Dito Binnenl. a 6/m.	3	36⅞	36⅞	37¼	37¼
Coupon-Bewijzen		8⅞			
Amortisable Schuld		5$\frac{1}{16}$	5$\frac{1}{16}$		
Portugal, te Londen	3	44½	44⅜	44½	44$\frac{7}{16}$
Dito Uitgestelde					
Rusl., bij *Hope* 1798 en 1816	5	104¾	104¼	104¼	104⅜
Dito Dito 1828 en 1829	5		106⅛		
Cert. bij dito 1831 en 1833	5	92¾	92⅝		
Inschr. bij *Stieglitz*, 5e Serie	5	94⅝	94½		
Dito idem 6e	5	95$\frac{15}{16}$	95$\frac{15}{16}$	96$\frac{1}{16}$	95$\frac{15}{16}$
Certifikaten te Hamburg	5	93½			
Dito dito te Londen	4½	93⅞			
Dito dito *Hope en C°.*	4		85		
Dito bij *Stieglitz en C°.*	4	84$\frac{1}{16}$	84⅛		
Dito bij id. 5de Serie	4				
Dito in Zilver	6				
Inschrijving in Assignat.	6				
Certifikaten van dito	6		64⅛		
Polen, Aand. met Lot. fl. 500		151	151		
Schatkist-Obligatiën	4	77½	77⅞		
Oostenrijk, Metalliek	5	74⅜	74	74⅜	74⅜
Dito rente te Amsterdam	5	84$\frac{15}{16}$	84¾	84⅞	84[illegible]
Dito Nationale	5	75$\frac{7}{16}$	75$\frac{7}{16}$	75$\frac{9}{16}$	75[illegible]
Dito	2½	38½	38$\frac{9}{16}$		
Ween. Bank bij *Goll en C°.*	5	79½			
Dito			62½		
Aand. met Loting fl. 250					
Nieuwe dito 1854		ƒ 315	314		
Pruiss. Aand. 1854	3½	208			
Napels, Cert. bij *Rotschild*	5				
Denemarken, Leen. te Lond.	5				
Louisiana bij *Hope*	5				
Braziliën	5				
Dito 1843	5				
Mexiko	3	20⅞	20$\frac{15}{16}$		
Dito Onbepaalde	3	20⅞	20$\frac{15}{16}$		
Peru	4½				
Grenada, a £ 100	3¼	21$\frac{5}{16}$	21⅛	21$\frac{5}{16}$	
Dito Uitgestelde			6½		
Ecuador, a £ 100	1				
Venezuela, a £ 100	4½	33¼			
Dito Uitgestelde					
Amerika, Bank-Aktiën Cert.			1$\frac{1}{16}$		
Dito Orig.					
Grieken, Bl. 1825	5				

Prost 61⅞, 62⅝; B. Sp. 31; Grenada onb. 21⅛, $\frac{5}{16}$; Weener Bank-Aktien ƒ1155.

Bij levendigen handel waren binnen- en buitenlandsche fondsen prijshoudend, spaansche herstelden zich van hunnen achteruitgang.

Koers van het Geld: Beleening 4½ pCt. Prolongatie 4½ pCt. Diskonto 5½ pCt.

Wisselkoers.

Parijs	2/m.	ƒ 54¾	Livorno	2/m.	ƒ 39
»	zigt	» 55⅜	Napels		» 82
Bordeaux	2/m.	» 54⅝	Petersburg		» 1.81
»	zigt	» 54¾	Weenen	6/w.	» 32½
Madrid	3/m.	» 234	Augsburg		» 35⅛
Cadix		» 234	Frankfort		» 98⅞
Seville		» 233	Hamburg	2/m.	» 34⅝
Bilbao		» 233	»	zigt	» 35⅛
Lissabon		» 39½	Londen	2/m.	» 11.55
Porto		» 39⅛	»	zigt	» 11.67½
Genua	2/m.	» 45	Rotterdam		

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

PARIJS, 17 Jan. Fransche 4½ pc. 94.25; 3 pc. 68.30; 1½ pc. Spanje —; 3 pc. id. 38, 5 pc. Met. —; Rom. Leen. 87.

LONDEN, 17 Jan. Cons. 93⅞; Spanje buit. 3 pc. 41½; id. 1½ pc. 23½; Rusl 5 pc. 107; id. 4½ pc. 95½; Holl. 4 pc. 98; id. 2½ pc. 64⅞; Sard. 5 pc. 89; Braz. 102; Peru 4½ pc. 78; Gren. uitg. 6½; id. werk. 21½; Mexiko 3 pc. 21½; Portugal 3 pc 45; Ecuador 14½; Venezuela 36½; Wissel op Amst. —.—; Hamburg —.—.

WEENEN, 17 Jan. Met. 5 pc. 82½; id. 4½ pc. 71½; Bank-Aktiën 1032; Credit Anst. 237½; Wissel op Londen 10.17; Amst. —; Parijs —; Goud 8½; Zilver —.

BERLIJN, 17 Jan. 3½ pc. Pr. Staatsch. —; 5 pc. Rusland 104½; id. 4½ pc. —; Wissel op Londen 2/m. 6 Th. 17½; Amst. kort 150½; Hamb. 141½; Petersburg 105.

HAMBURG, 17 Jan. Spanje 1½ pc. —; id. 3 pc. 24½; Rusl. 5 pc. 99½; 4½ pc. 89; 3 pc. Mexikanen 10½; Noord-Duits. bank 91½; Wissel op Londen 3/m. —.—; id. kort —.—; Amst. —.

FRANKFORT, 17 Jan. 5 pc. Met. 77½; 1½ pc. Spanje binnenl. 23⅞; id. 3 pc. —; Wissel op Londen 3/m. —; Parijs —; Weenen —; Amsterdam —.

HANDELSBERIGTEN.

AMSTERDAM, 17 Januarij.

Heden zijn alhier afgedaan 2600 balen Indramajoe *Tafelrijst* ex. *Zwerver* a ƒ 11½.

GRAANMARKT.

SCHIEDAM, 16 Jan. Rogge. Verkeert nog steeds in eene lustelooze stemming en was niet dan tot lagere prijzen verkoopbaar, als volgt: 123/2 a Pernau ƒ 262 6/w.; 121/2 Archangel ƒ 248 6/w.; 143/2 a Libau ƒ 249 6/w.; 120 3/m.; 144/2 a Archangel ƒ 240 6/w.

Gerst. In het laatst der vorige week verkocht: 129/2 a Mannheim ƒ 224 3/m.; later 138/2 a dito ƒ 222 3/m. van den zolder. Overigens werd geen verkoop bekend. Aan de veiling verkochte Koningsberger op 12/13 8/m. ƒ 150 6/w. met 2½ voor veilingskosten.

Moutwijn. Woensdag werd dit artikel wederom ingesteld op ƒ 15, en hoewel men begin bouts weigerde alsdan de prijs ven was later naar genoegen te koopen. Donderdag vertoonde zich slechts weinig koopers a ƒ 18½, terwijl heden meer orders waren ingeloopen en deze prijs geboden werd zelfs om in de volgende week te ontvangen.

Jenever ƒ 24.50; Amst. Proef ƒ 25.50.

HAVRE, 16 Jan. *Katoen* weinig geanimeerd en tot onveranderde prijzen 850 b. gedaan. De prijsnotering heden vastgesteld toont geene verandering in de koersen aan. Voorraad 64460 b. tegen 49350 in het vorig jaar en 50450 in 1855 op hetzelfde tijdstip. — Van *Koffij* zijn circa 5700 b. Rio a ff 59 a 62 Entr. en 100 b. Haïti a 63 fr. verkocht. — Van Indramajoe *Tafelrijst* zijn wegens beschadiging 2012 b. van fr 8.75 a 10.25 verkocht. — *Graan* steeds met vraag. Heden ochtend bedongen 400 b roode New-York disp. fr. 64 a 65 per 200 kilo; 200 zak dito zeilend fr. 74 a 74.50 en 500 zak blank in loco fr. 77.

LONDEN, 17 Jan. *Geraffineerde Suiker* met weinige vraag en goede vraag, tot volle prijzen; Imp. Tafel [illegible] 61 s. a 6 d. Voor Export gaat niet veel om.

Koffij. Native Ceylon weinig aangeboden en gezonden op 55 a 57 Voor Ceylon. De meeste voorraad is in de handel. Plantation voor fijne kwal. was hooger. Mocha gezocht en moeijelijk tot vorige prijzen te bekomen.

Talk vast; disp. 61 s. 9 d. a 61 s. [illegible]

Terpentijnolie [illegible]

Wol hooger. Engelsche deze week een avans van ½ d. a 1 d. p. & betaald. Vreemde en koloniale mede hooger.

ST. PETERSBURG, 28 Dec./9 Jan. *Talk* beter gestemd doch met matigen handel; op Sept. R. 155; en op [illegible] zelfde prijs gaarne geboden.

Potasch [illegible] afgedaan.

Reinhemp [illegible]

Lijnzaad op Junij a Z. R. 10 te bekomen.

Granen. Rogge wat meer gezocht; op Mei R. 6 gevraagd. Voor Catanen Paryris hooplust a R. [illegible] op Mei.

Koers op Amsterdam 187½ a [illegible]

LIVORNO, 9 Jan. *Geraffineerde Suiker*. Deze week zijn afgedaan 200 vat [illegible] & ZAVOLN, SR, no. 3 op cons. a L 43 a 44, 30/m. kd. BS. SR, no. 3 op cons. a L 43½ en 25/m. k. Antw. RB. disp. a L 44. — Van *Ruwe Suiker* zijn verkocht [illegible] Havana no. 16/17 van L [illegible] en 100 [illegible] a 92 van L 34 a 36½. Dus weinig artikelen in loco en doen. — *Koers* op Londen 28.75 pap. 28.68 geld.

CHARLESTON, 31 Dec. *Katoen*. Deze week verkocht 10/m. b. a ½ c. hooger, good middl. 12 c.

MOBILE, 27 Dec. *Katoen* een fractie lager doch zonder handel van belang. Men noteert middl. 11⅞ a 11⅞ good middl. a 12 a 12⅝.

NEW-BEDFORD, 29 Dec. *Levertraan* zeer geanimeerd. Deze week omgezet 500 vaten a 135 c. en 2320 tot geh. prijs.

Walvischbaarden. Hiervan zijn s'echts 5000 à N. W. a 65 c. omgezet.
PHILADELPHIA, 2 Jan. *Quercitron.* Schaarsch en gezocht tot hoegere prijzen, doch niets gedaan. Men noteert N° 1 $ 36 a 37 pr. Ton.
Klaverzaad vast; 150 bushels prima vonden a $ 7.50 koopers.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

TRIEST, 11 Jan. Teensma, Cornela Geertruida, Amst

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 19 Jan., in lading naar:

Keulen.	P. Schuller, Cöln N°. 30.
Ruhrort.	C. Scholten, Hoffnung.
Maintz.	J. Leydekker, Maintz N°. 2.
Frankfort.	G. J. Andres, Frankfort N°. 9.
Ludwigh. en Mannheim.	H. S. Wilson, Rijn en Amstel.
Wesel.	E. T. Beijer, de Hoop.
Mannheim.	M. Buchner, die Harmonie.
Dusseldorp en Neuss	W. Wientjes, Niederrein N°. 2.
Duisburg.	L. Penning, Johanna.

Rijnhoogte	ARNHEM, 16 Jan.	2 el 57 duim.
	KEULEN, 18 „	9 vt. 11 „

Advertentiën.

(2849) Heden overleed alhier, na eene langdurige ongesteldheid, voorzien van de H. H. Sacramenten der stervenden, in den ouderdom van ruim 52 jaren, mijn dierbare Echtgenoot JOANNES WILHELMUS ANTONIUS BERNSSEN.

VIANEN, 16 Januarij 1857.
H. A. A. BERNSSEN,
geb. BIERENS.

CONCERT

ten voordeele van de armen der Vereeniging van den

H. VINCENTIUS VAN PAULO.

Op Woensdag 21 Januarij e. k. in de Zaal van het PARK.
Aanvang ten 7 ure.

PROGRAMMA.

1ste Deel.	*Joseph*	MEHUL.
2de Deel.	*Alt, Solo met Koor*	CAPOCCI.
	Psalm 95	MENDELSSOHN BARTHOLDY.
	Koor Halleluja	HÄNDEL.

De inteekening is à 2 Gld. mede opengesteld bij de Heeren THEUNIS en ROOTHAAN. (2832)

(2850) Bij den Boekhandelaar J. BEERENDONK te Amsterdam, kan men zich abonneeren op eene **Leesinrigting**, die al reeds zijn twaalfde jaarkring is ingetreden, de werken thans ter lezing, zijn de navolgende:

AA	De Kerkelijke Courant of Katholieke Stemmen, Weekblad.	
AA	De Godsdienstvriend.	Maandschrift.
A	» Katholiek	»
A	» Toeschouwer	»
AA	» Honigbij	»
AA	» Vincentius Album	»
	» Bibliotheek voor Neerlands Katholieken.	»
A	Katholieke Traktaatjes.	»
AA	» Encyclopedie, verschijnt 26 maal per jaar.	
A	» Humorist » » » »	»
	» Uitspannings lectuur, verschijnt 4 maal per jaar.	
	Al de werken van *Hendrik Conscience.*	

De Abonnementsprijs voor alle deze werken ter lezing per 3 maanden . . . . *f* 3.00.
De werken die geteekend zijn A per 3 maanden » 2.50.
» » » » » AA » 3 » „ 1.75.
De inteekening is voor een jaar en de betaling geschiedt 3 maanden vooruit.
Men kan ook alle bovenstaande werken afzonderlijk ter lezing ontvangen.
Brieven buiten de stad betrekking hebbende op deze zaak verzoek ik *franco.*

HET KATHOLICISMUS,

IN BETREKKING MET DE

BESCHAVING VAN EUROPA,

DOOR Dr. W. J. F. NUIJENS.

De Uitgever C. L. VAN LANGENHUYSEN heeft de eer aan Heeren Inteekenaren op bovengenoemd werk te berigten, dat de *Tweede Aflevering* eerstdaags van de pers zal komen, waarmede het *Eerste Deel* kompleet zal zijn.

Daar er op dit werk telkens nog inteekenaren bijkomen, meende de Uitgever beter te doen, om de Naamlijst der Inteekenaren niet bij deze aflevering te geven, zoo als in het prospectus was bepaald, maar bij de eerstvolgende, ten einde de namen der nog bijkomende inteekenaren, ter alphabetisch bij te kunnen voegen.

Bij bovengenoemden is van de pers gekomen en wordt met succes gedebiteert:

CALLISTA,

EENE SCHETS UIT DE DERDE EEUW,

DOOR

JOHN HENRY NEWMAN DD.

Rector aan de Katholieke Universiteit te Dublin.

Uit het Engelsch vertaald met vergunning van den schrijver, door N. L. SCHEFFERS, (vertaler van *Fabiola*).

Met eene fraaije titelplaat. Prijs . . . . . . *f* 2.10.

De uitgever vertrouwt, dat druk en papier zullen beantwoorden aan de belangrijkheid van den Inhoud.

Bij C. L. VAN LANGENHUYSEN en J. S. DE HAAN wordt met succes gedebiteerd:

DE GEBRUIKEN EN PLEGTIGHEDEN

DER

Roomsch Katholieke Kerk,

Met Geschiedkundige Aanteekeningen, ten dienste der Katholieke Jeugd. Vrij naar het Hoogduitsch, van

JOZEF ANTONY,

Hoogleeraar te Munster.

door H. J. SONJEE, R. C. Pastoor te Noordwijk.
Tweede herziene druk.
Prijs 25 Cents.

De Uitgevers hebben den prijs van dezen 2den druk van dit voor de Jeugd zoo nuttig werkje 10 cents lager gesteld dan den eersten druk, om het boekje, dat door vele Heeren Geestelijken wordt aangeprezen, meer algemeen te verspreiden.

Een besluit van het keizerlijk hof van Dyon, in dato 17 Augustus 1854, heeft op advies van de Heeren Chevalier en O. Henry leden der Keizerlijke Akademie van Geneeskunde en van den Heer Lassaigne, Professor in de Scheikunde aan de School te Alfort, welke door gemelde Akademie als deskundigen benoemd waren om een scheikundig onderzoek in te stellen, „het Elixer van GUILLIÉ, *bereid door* PAUL GAGE, *verklaard te zijn een voortreffelijk geneesmiddel; steeds regelmatig in zijne werking, waarvan de verkoop, als zijnde het geen geheim middel, moest worden toegelaten.*
Het Hof van Rouen heeft hetzelfde besluit genomen.
In Pruissen is de verkoop van het Elixer GUILLIÉ *in de geheele monarchie veroorloofd.*

ELIXER VAN Dr. GUILLIÉ

Het eenige oorspronkelijke. bereid door **PAUL GAGE**

Te Parijs, rue de Grenelle-Saint-Germain, n° 13.

Te Amsterdam, Verkoophuis, en de bekende Dépôts in de andere steden.
„ H. H. ULOTH, Apotheker.
„ **Rotterdam,** F. E. VAN SANTEN KOLFF, Apotheker.

Uittreksel uit het werkje *Verhandeling over den oorsprong der Slijmaandoeningen*, de ziekten welke daaruit voorkomen en de middelen ter bestrijding, welke men zelf kan aanwenden door het werkzame *„Elixer tonique anti-glaireux"* van **Dokter GUILLIÉ** bereid door **PAUL GAGE.**

De ouden, welke andere benamingen bezigden voor slijm, als zinkingstoffen, koude vochten etc. beschreven het als een kleverig, taai vocht, hetwelk afgescheiden en gevonden wordt op de oppervlakte der slijmvliezen, om ze te bevochtigen en hunne werking te bevorderen.

Vele oorzaken loopen te zamen, om dit vocht in hoedanigheid en hoeveelheid te wijzigen, en niemand zal er aan twijfelen, dat eene onmatige afscheiding hoogst nadeelig moet werken op onze werktuigen en hunne verrigtingen, welke voor het leven van zoo groot belang zijn, zoo als de spijsvertering en de bloedsomloop, de verrigtingen van hart en longen, van maag, ingewanden en blaas, van lever en milt, van de klier- en watervaatstelsels, enz. enz.

Het zal ons niet moeijelijk vallen aan een ieder, duidelijk te maken hoe nuttig het *„Elixer van Guillié"* is, door eenige van die aandoeningen op te noemen, waar het nog hulp bragt toen de kunst uitgeput was en alle hoop verloren scheen.

Aamborstigheid, zinkings, kinkhoest, verkoudheid, kramphoest, ontsteking in de borst, enz. enz. — In het algemeen zijn al deze aandoeningen het gevolg van de opliooping eener taaije, dikke, scherpe, kleverige slijm op de oppervlakte der vliezen van longen en luchtbuizen, tengevolge van ontsteking in die ligchaamsdeelen.

De luchtpijpen zijn verstopt, de lucht kan niet in de longen treden en dus is de ademhaling belemmerd. De natuur tracht de taaije slijm uit te drijven door hoest, welke hoe langer hoe heviger en eindelijk krampachtig wordt en de lijder loopt gevaar te stikken, wanneer men de slijm niet uitdrijft door middel van het **„Elixer van Guillié."**

Beroerte, verlamming. — In de hersenen bevinden zich tallooze bloed- en watervaten. Zij zijn omgeven door hunne slijmvliezen, welke eene slijmachtige stof afscheiden, dienende ter bevochtiging der hersenen.

Zoodra nu door deze of gene oorzaak er een ontstekingachtige toestand geboren wordt in deze bloed- of watervaten of in de slijmvliezen, wordt de slijm in te groote hoeveelheid afgescheiden, **zij stort zich uit** in de hersenen en **beroerte** of **verlamming** is er het onvermijdelijke gevolg van.

Er bestaat slechts een middel om dit te voorkomen: men moet *voor, gedurende* en *na* **de uitstorting** der slijm het *„Elixer van Guillié"* gebruiken, ten einde eene afleiding op de ingewanden te bewerken, en de opslorping te bevorderen.

Gal, galziekten, gele koorts, geelzucht, slechte spijsvertering, cholera, enz. — Is de lever door eene aanmerkelijke ontsteking aangetast, dan breidt zich deze ontsteking weldra uit over maag, milt en ingewanden, daar de gal in te groote hoeveelheid wordt afgescheiden, en zich in dezen uitstort. Er ontstaat door deze ontsteking en tengevolge daarvan eene ware ontervergiftiging; geelzucht, gele koorts, rotkoortsen, galkoorts, moeraskoortsen, cholera en verpestende ziekten verspreiden zich onder de menschen, maleteenen ontstaan er in de galblaas, enz. enz.

Om deze kwalen voor te komen is het volstrekt noodig de gal af te drijven naar mate zij zich vormt, hetgeen het geschiktste kan geschieden door het **„Elixer van Guillié,"** bereid door **Paul Gage,** welke bij hare zacht purgerende eigenschappen versterkende en zuiverende hoedanigheden voegt.

Slijmvloed van de blaas. — Wanneer de urine slijmig is en daardoor troebel, soms taai, kleverig, ja zelfs met een roode brij vermengd, of met eene vette, draderige zelfstandigheid, dan worden de wanden der blaas door deze zelfstandigheid geprikkeld, en er ontstaat slijmvloed van de blaas. De slijm af te voeren en daardoor te verhinderen, dat zij zich in de blaas afzet is het eenige middel, om deze aandoening te voorkomen, en dit geschiedt onfeilbaar door het **Elixir van Guillié,** bereid door **Paul Gage.**

Jicht en **Rheumatiek.** — Deze beide hevige ziekten worden veroorzaakt door een scherpe, taaije slijm, welke zich geplaatst heeft op de gewrichts-beurzen en de peesscheden (*aponevroses*), welke de geledingen en de spieren omgeven.

Weet men de oorzaak eener kwaal, dan is het niet moeijelijk daarvoor het geneesmiddel te vinden. Het **Elixer van Guillié** is ook hier wederom het beste geneesmiddel om spoedig, zeker en duurzaam te genezen. Door het **Electro-magnetische Weefsel** wordt de genezing buitengewoon ondersteund.

Wij zouden hier nog veel, zeer veel over de slijmziekten kunnen bijvoegen, en allen opnoemen, maar wij willen liever den lezer verwijzen naar het boekske, hetwelk bij elk fleschje Elixer, gratis wordt afgeleverd.

Elk fleschje gaat vergezeld van het werkje getiteld: *Verhandeling over de Slijmziekten*, waarvan zoowel in Frankrijk als in het buitenland behoorlijke legalisatie geschied is, om daardoor aan schrijvers en uitgevers het eigendomsregt te verzekeren; het is in alle Europesche talen vertaald, en die fleschjes waarbij zich deze brochure niet bevindt, moeten als nagemaakt geweigerd worden. Prijs van elk fleschje *f* 1.75.

BELANGRIJK BERIGT: In vele Apotheken wordt een Elixer verkocht dat voor dat van Guillié doorgaat, en reeds de nadeeligste gevolgen heeft uitgeoefend. Het Publiek wordt opmerkzaam gemaakt dat geene flesschen als echt beschouwd kunnen worden, dan die op de kurk met een in rood gedrukt fabriekmerk voorzien zijn, benevens de eigenhandige handteekening van **Paul Gage.**

ELECTRO-MAGNETISCH WEEFSEL GOEDGEKEURD DOOR DE ACADEMIE VAN GENEESKUNDE.

Dit weefsel is zijne werking verschuldigd aan de voltaïsche bestanddeelen, welke onder den vorm van een hoogst fijn verdeeld poeder daarin voorkomen. Zijne werking op de huid is zeer krachtig. Het verwekt een overvloedig zweet en vaak een hoogst weldadigen uitslag.

Dit weefsel is zoo vast dat het oneindig gebruikt kan worden en bijgevolg vrij beter koop is dan al die zoogenaamde chemische papieren waarvan de werking naauw merkbaar is en welke het ligchaam en de kleederen vuil maken. Alle geneeskundigen, welke er gebruik van gemaakt hebben moeten erkennen dat al wat voortkomt of gewijzigd wordt door de opwekking van het huidweefsel, daardoor zeer dikwijls genezen en altijd stellig dragelijk gemaakt wordt. Het is dus nuttig in alle *Jichten, Rheumatische pijnen, in alle Zenuw-pijnen zoo als scheele hoofdpijn, waterzuchtige en weiachtige zwellingen ontsteking der longen en van het ribbenvlies (Pleuris).*

Alle geneeskundige dagbladen in Parijs bevelen het aan.

Prijs *f* 3 en 5½.

Aan hetzelfde adres zijn te bekomen de **Gomtaf** van **Paul Gage** voor de grondige genezing van likdoorns, eksteroogen, eelthielen, verhardingen enz. Eene twintigjarige ervaring bewijst daarvan de onfeilbare werking. Prijs *f* 1.

Dr. Franck's Gezondheidspillen. Deze zijn heilzaam tegen maagkwalen, slijm enz.; zij zijn windbrekend, genezen verstoppingen, herstellen de gestoorde spijsvertering en doen melancholie, hypochondrie en zenuwachtige toevallen verdwijnen. Prijs *f* 0.75.

Baume Antihémorrhoïdal; het gebruik is in eene kleine verhandeling door Dr. Guillié Pag. 40 enz. aangegeven. Prijs *f* 2.50.

Te Amsterdam, bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.